

LAWO
CLASSICS

*arme jord ha
juletred

KVINDELIGE STUDENTER SANGFORENING

CONDUCTOR: MARIT TØNDEL BODSBERG

DOUBLE BASS: SIGURD HOLE

KORSANG FOR VELDEDIGHET

Fra 2006 til 2016 ble inntektene fra Kvindelige Studenters Sangforenings årlige Luciakonsert gitt til Flyktninghjelsen. Bakgrunnen for samarbeidet var korets ønske om å syngе konsert i Luciamorgenens vintermørke, blant tente lys og en by i ferd med å våkne. I St. Lucias ånd ble det bestemt at overskuddet skulle gå til et veldedig formål, med ønske om å spre julefred til de som trenger det mest, og etter nøye overveielser ble Flyktninghjelsen valgt som mottaker. *Arme jord ha jolefred* var i 2009 og 2010 derfor en del av TV-aksjonen, og Flyktninghjelpens juletilbod «Gaver med mening».

Luciakonserten arrangeres fremdeles ved daggry den 13. desember hvert år, og inntektene går til veldedige formål med hovedfokus på arbeidet med å fremme kvinner og jenters rettigheter verden over.

KORET

Kvindelige Studenters Sangforening (KSS) ble etablert i 1895 og er det offisielle kvinnekor ved Universitetet i Oslo. Som verdens eldste akademiske kvinnekor kan vi se tilbake på over 120 år med korttradisjoner, hvorav mange fremdeles holdes i hevd. Koret har spilt en viktig rolle både for universitetet og for kvinnensaken, samtidig som det har hevdet sin plass i musikkhistorien gjennom musikalske prestasjoner og uroppføringer av verk for kvinnekor. Å bidra til mangfoldet av korrepertoar for og av kvinner har alltid vært en viktig visjon, da dette repertoarutvalget i korets unge år var heller fattigslig. Juleplata er dermed et ytterligere bidrag til kvindedangens og den norske kormuskikkens fremme. Tone Krohns folkemusikkinspirerte arrangementer omkranser de vare melodiene og velkjente tekstene.

KSS er en forening med høye ambisjoner og høyt musikalisk nivå. I 2006 fikk koret førsteplass i damekorklassen i Musica Mundis internasjonale konkurransen i Riva del Garda. I 2015 deltok KSS i European Choir Games and Grand Prix of Nations i Magdeburg i Tyskland, og gikk av med seier både i den prestisjefylte folkloreklassen og i klassen for blandede kor, manns- og kvinnekor. Prestasjonen førte til at KSS ble rangert som verdens beste kvinnekor på Interkulturs verdensranking. Under Tolosa Choral Contest i Baskerland, Spania i 2017 fikk koret andre plass i kategorien folklore, og en respektable fjerdeplass i polyfoni.

I samarbeid med LAWO Classics har Kvindelige Studenters Sangforening utgitt ikke mindre enn 4 CD-er, samtlige under ledelse av dirigent Marit Tøndel Bodsberg. *Arme jord ha jolefred* (LWC1009) var den første i 2009, og i tillegg vant musikkvideoen *Folkefrelsar* fra samme utgivelse en andre plass i European Choral

MARIT TØNDDEL BODSBERG

TONE KROHN

SIGURD HOLE

Video Award 2012. *Brahms* (LWC1054), en samling av Johannes Brahms' komposisjoner for kvinnekor, ble utgitt i 2013. I 2017 lanserte koret *Kom regn* (LWC1134), en samling norsk samtidsmusikk, og året etter utkom *Som den gylne sol frembryter* (LWC1144), bestående av norsk klassisk musikk og folkemusikk.

DIRIGENTEN

Marit Tøndel Bodsberg (1981) kommer fra Byneset i Sør-Trøndelag, og har dirigert KSS siden 2008. Hun har sin utøvende bachelorutdannelse fra Musikkonservatoriet i Kristiansand, hvor hun tok fordypning i komposisjon, sang og fløyte. I 2005 ble hun som eneste student tatt opp til masterstudiet i dirigering ved Norges musikkhøgskole. Hun har jobbet med flere av Norges fremste kor og ensemble, deriblant Det Norske Solistkor, Vocal Art, Gjøvik Sinfonietta, Mjøsmusikk, Oslo Kammerkor, Norges musikkhøgskoles Kammerkor og RingsakerOperaen. I tillegg til KSS er hun dirigent og musikalisk leder for broderkoret Den Norske Studentersangforening, Vestoppland Kammerkor og Norges Ungdomskor (2015–2016).

Høsten 2012 ble Bodsberg tildelt Dirigentprisen under NM for kor, basert på sin innsats med KSS. Alle korets utgivelser med henne som dirigent har fått svært god omtale. I tillegg fikk hun dirigentprisen under konkurransen Canta del Mar Barcelona høsten 2015, da hun konkurrerte med Vestoppland Kammerkor. I 2017 vant hun to førsteplasser med Den Norske Studentersangforening i konkurransen 6th International Anton Bruckner Choir Competition and Festival.

TONE KROHN - ARRANGØR

Tone Krohn er freelancemusiker og vokalist, og har arrangert så godt som alle sangene på *Arme jord ha jolefred*. Hun har musikk hovedfag fra Universitetet i Oslo, og etter innsamling og kildegranskning har hun blåst nytt liv i de glemte sangskattene fra Vestfold. Hun arrangerer, synger og bruker gjerne kantele og tangentinstrumenter i sine konserter.

Arrangementene hennes kjennetegnes av folkemusikkspirasjon og enkle, rene klanger. Hun har bak seg flere egne plateutgivelser og har mottatt flere priser.

I 2005 ble hun tildelt Sandefjord kommunes kulturpris, og i 2009 bidro hun på den Grammynominerte platen *Folk Songs* (Trio Mediaeval) med 8 folketoner valgt ut og bearbeidet i Tone Krohns eget tonespråk. Krohns sang-arrangementer har bidratt til å gjøre *Arme jord ha jolefred* til en stemningsfull, vakker og fredelig juleplate.

SIGURD HOLE - BASSIST OG IMPROVISATØR

«Jeg har hatt gleden av å samarbeide med Kvindelige Studenters Sangforening ved flere anledninger. Det har vært en annerledes utfordring for meg som bassist å skulle spille med et damekor, uten andre instrumenter. Repertoaret på innspillingen har passet meg godt, da jeg er veldig glad i norske folktoner. Det er jo nettopp det mange av julesangene på denne platen er. Jeg har spilt i flere ensembler som bl.a. jobber med å kombinere klang-ideal og tonalitet fra norsk folkemusikk med improvisasjon, noe som nok gjenspeiler seg i mitt spill

i flere sjanger. Det har vært en lærerik og spennende prosess å jobbe med denne type materiale i en for meg helt ny sammenheng.»

Sigurd Hole er utdannet ved Norges musikkhøgskole, med en mastergrad i jazz/improvisert musikk. Han har flere plateinnspillinger bak seg med bl.a. Eple Trio og Karl Seglem. Sigurd underviser ved Norges musikkhøgskole i samspill og kontrabass, og jobber ellers med band og musikere som Jon Eberson, Espen Rud, Jan I. Toft og Dag Arnesen Trio.

OM MUSIKKEN

Julesangtradisjonen er rik, og alle har en eller flere sanger de forbinder med den spesielle julestemningen. På *Arme jord ha jolefred* har vi valgt ut et knippe av våre favorittsanger. De fleste av sangene er kjente og kjære julesanger, men vi har også inkludert skatter som kan være ukjente for mange. Noen av sangene er satt til norske folketoner, andre er hentet fra salmeboken. Sangen *Folkefrelsar til oss kom* er for eksempel den eldste salmen som fremdeles synges. Teksten ble skrevet på 300-tallet, men i dag er sangen lite kjent utenfor kirken. Arrangør Tone Krohn har bidratt til å revitalisere sange, og bassist Sigurd Hole tilfører musikken nye dimensjoner både musikalisk og klangmessig ved å dekke de dype oktavene. De fleste av sangene handler om kristendommens mysterium og Guds kjærlighet. En kjærlighet som oppfordrer oss til samhold og nestekjærlighet. *Thi synger vi om fred og seir, mens hjertet må seg røre ...*

CHORAL SINGING FOR CHARITY

From 2006 to 2016 the proceeds from the annual Lucia concert of Kvindelige Studenters Sangforening (KSS) went to the Norwegian Refugee Council. The background for this collaboration was the choir's wish to sing a candlelight concert each Saint Lucia's Day (December 13th) as the city awakened in the early morning winter darkness. In the spirit of Saint Lucia, the decision was made to donate the profits to charity, fulfilling a wish to spread Christmas goodwill to those who need it most. After careful consideration, the Norwegian Refugee Council was chosen as the recipient. *Arme jord ha jolefred* became part of the TV campaign in 2009 and 2010 and was the Norwegian Refugee Council's Christmas offer "Gifts with meaning".

The Lucia concert continues to be held each year on December 13th at daybreak, and the proceeds are donated to charitable organisations working to promote the rights of women and girls the world over.

THE CHOIR

The Women's Choral Society of the University of Oslo (Kvindelige Studenters Sangforening – KSS) was founded in 1895 and is the official female choir of the University of Oslo. As the world's oldest academic choir for women, we can look back on a long and eventful history and on the creation of traditions that are still alive today. The choir has played an important role for the university and for the feminist movement, while at the same time securing its place in music history through its musical accomplishments and premiere performances of works for female choir. An important vision has always been to contribute to the diversity of the choir repertoire for and of women - a diversity still somewhat inadequate in the choir's early years. The Christmas album is therefore a further contribution to the promotion of female choir singing and Norwegian choral music. Tone Krohn's arrangements of the beautiful melodies and familiar texts are inspired by Norwegian traditional music.

KSS is an organisation with lofty ambitions and a high level of artistic achievement. In 2006 the choir was awarded First Prize for female choirs at the Musica Mundi International Competition in Riva del Garda, Italy. The choir participated in the European Choir Games and Grand Prix of Nations in Magdeburg, Germany in 2015 and emerged victorious in the prestigious category "Folklore" and the category "Mixed Choirs, Males

Choirs, Female Choirs". These accomplishments led to KSS's ranking as the world's best female choir by the music organisation Interkultur. During the Tolosa Choral Contest in Spain's Basque Country in 2017, the choir attained second place in the category "Folklore" and a respectable fourth place in polyphony.

KSS has released no less than four albums on the LAWO Classics label, all under the direction of conductor Marit Tøndel Bodsberg. *Arme jord ha jolefred* (LWC1009) was the first in 2009, and in 2012 the music video *Folkefrelser*, part of the same release, won Second Prize in the European Choral Video Award. *Brahms* (LWC1054), a collection of compositions for female choir by Johannes Brahms, was released in 2013. In 2017 the choir launched its album of Norwegian contemporary music entitled *Kom regn* (LWC1134), and the following year saw the release of *Som den gygne sol frembryster* (LWC1144), featuring Norwegian classical and traditional music.

THE CONDUCTOR

Marit Tøndel Bodsberg (b. 1981) comes from Byneset in Sør-Trøndelag and has been our conductor since 2008. She received her Bachelor's degree in Music Performance from the University of Agder/Music Conservatory of Kristiansand, with major areas of study in composition, singing and flute. In 2005 she was the only student accepted to study for a Master's degree in conducting at the Norwegian Academy of Music. The leading Norwegian choirs and ensembles with which Bodsberg has worked include the Norwegian Soloists' Choir, Vocal Art, Gjøvik Sinfonietta, Mjøsmusikk, the Oslo Chamber Choir, the Norwegian Academy of Music Chamber Choir, and the Ringsaker Opera. In addition to conducting KSS, she is also artistic director and conductor of our brother choir, the Norwegian Student Choral Society, the Vestoppland Chamber Choir, and the Norwegian National Youth Choir (2015–2016).

In the autumn of 2012, Bodsberg received the Conductor Prize for KSS's performance at Norway's national choral competition. She was awarded the same prize again in the autumn of 2015 while competing with the Vestoppland Chamber Choir at the Canta del Mar Barcelona competition. In 2017 she won two First Prizes with the Norwegian Student Choral Society at the Anton Bruckner Choir Competition and Festival. The choir's recordings with Bodsberg as conductor have all received glowing reviews.

TONE KROHN - ARRANGER

Tone Krohn is a freelance musician and singer, and is responsible for almost all of the arrangements on this CD. She has a Master's degree in music from the University of Oslo. She has done extensive documentation and research, in order to revive the all but forgotten folk singing tradition of Vestfold in eastern Norway.

Krohn arranges songs, sings herself and frequently uses kantele and keyed instruments in her performances. Her arrangements are characterized by influence from folk singing and simple, pure harmonies. She has released a number of records and won several awards.

In 2005 she received the Culture Award of Sandefjord, and in 2007 she wrote eight arrangements for Trio Mediaeval's Grammy nominated CD *Folk Songs*.

Her arrangements for *Arme jord ha jolefred*, provide the record with a beautiful, serene ambience. (TR. BJØRN FREDRIK MEYER)

ABOUT THE MUSIC

Christmas carols belong to a rich tradition, and everyone has one or more favourites he or she associates with the spirit of Christmas. On *Arme jord ha jolefred* we have selected a collection of our own favourites. Most of them are familiar and beloved carols, but we have also included a few lesser known gems. Some are set to Norwegian folk tunes; others have been taken from the Norwegian hymnal. *Folkefrelser til oss kom*, for example, is the oldest hymn still sung today. The text was written in the fourth century and is little known outside a church setting. Tone Krohn's arrangements have revitalized these carols, while bassist Sigurd Hole covers the deep octaves and provides an extra dimension musically and tonally. Most of the carols are about the Christian mystery and God's love, a love that encourages unity and charity. Of peace and victory we sing, while the heart is moved ...

SIGURD HOLE - DOUBLE BASS PLAYER AND IMPROVISATOR

"I have had the pleasure of working with KSS on several occasions. Playing with a choir without any other instrumental accompaniment has been an unusual kind of challenge for me. The recorded repertoire suits me well; I am very fond of the Norwegian folk singing tradition, from which most of the melodies on this CD originate. I have played in a number of ensembles seeking to combine the style and tonality of Norwegian folk music with improvisation, and this probably is reflected in my style of playing across several genres. Working with this material in an entirely new context has been an exciting process from which I've learned a lot."

Sigurd Hole has a graduation from the Norwegian Academy of Music and a Master's degree in jazz and improvisational music. He currently teaches ensemble playing and double bass at the Academy of Music, and can be heard on several albums and playing live with musicians like Eple Trio, Karl Seglem, Jon Eberson, Espen Rud, Jan I. Toft and Dag Arnesen Trio. (TR. BJØRN FREDRIK MEYER)

I DENNE SØTE JULETID

MUSIC: TRAD. | ARR: TONE KROHN | TEXT: H.A. BRORSON, 1732 |
DOUBLE BASS: SIGURD HOLE

Julen er tid for glede og sang; vi skal i *ånden oss forlyste*, uten at vi skal glemme hvorfor vi feirer jul. Kjærlighetens lov skal feires og høres, så vidt og bredt i verdens land at jorden skal ryste!

Christmas is a time of song and spirits ever joyful, and yet a time to reflect on the reason for the festive occasion. Love is to be praised and celebrated so triumphantly that the earth itself should tremble!

I denne søte juletid
bør man seg lett fornøye,
og bruke all sin kunst og flid,
Guds nåde at opphøye.
Ved ham som er i krybben lagt
vi vil av all vår sjelemarkt
i ånden oss forlyste.
Din lov skal høres, Frelsermann,
så vidt og bredt i verdens land
at jorden den skal ryste.

En liten sønn av Davids rot,
som og er Gud til like,
for våre synders skyld forlot
sitt høye himmelrike.
Det var han svært å tenke på
at verden skulle undergå.
Det skar ham i hans hjerte.
I sådan hjertens kjærlighet
har kom til oss på jorden ned
at lindre all vår smerte.

Vår takk vi frem vil bære da,
enskjent den er kun ringe.
Hosanna og Halleluja
skal allevegne klinge.
Guds ark er kommet til vår leir,
thi synger vi om fred og seir
mens hjertet må seg røre.
Vi synger om den søte fred,
så helvete skal skjelte ved
vår julesang å høre.

In joyful Christmas time so sweet
We all shall be delighted,
And diligently gloryf
The good Lord's grace and splendour.
For him, who in the manger lay,
With all our hearts' and voices' might
And spirits ever joyful,
We sing Your praise, O Savior dear,
In all the countries of the world
So loud, the ground will tremble.

An infant son of David's line,
Yet also God incarnate,
Has left his place on Heaven's throne
To wash away the sins of man.
He could not bear to see the world
Be damned and perish for all time.
It pained his heart too deeply.
A love so strong, a heart so pure,
Made him descend to this our Earth,
Relieving all our torments.

Our thanks to Him we therefore give,
Although they are but humble.
Hosannas and hallelujahs
Are everywhere resounding.
God's Ark is come to our abode!
Our song of peace and victory
Will move all hearts and spirits.
All mankind sings of peace so sweet
That Hell itself will tremble in fear
To hear our Christmas carols.

STILLE NATT

MUSIC: FRANZ GRUBER, 1818 | ARR: TONE KROHN | TEXT: JOSEF MOHR, 1818 |
NORWEGIAN TRANSLATION: ERIK HILLESTAD, 1991

Melodien av Franz Gruber er bedre kjent for det norske folk til teksten *Glade jul*. Teksten vi bruker her, ligger tettere opp til Josef Mohrs originale tekst *Stille Nacht, heilige Nacht*. Historien forteller at sangen ble skrevet til julegudstjenesten i Oberndorf i Østerrike i 1818 fordi orgelet ikke virket. Stillefødig og hoytidelig skildres kjernen i julens budskap: foreningen mellom himmel og jord i et lite barn.

Because the organ of the local church was out of order, Franz Gruber and Josef Mohr wrote *Silent Night* for a Christmas Day service in Oberndorf, Austria, in 1818. Solemnly and quietly, the song relates the essence of Christmas – the union of Heaven and Earth embodied in a newborn child.

Stille natt - heilage natt!
Alt har svevn og mørker tatt.
Trufast vaker dei heilage to,
varsamt voggar dei barnet til ro.
Jorda tar himlen i famn.
Jorda tar himlen i famn.

Stille natt - heilage natt!
Barnet er vår største skatt.
Hyrding vaknar av gátefull klang.
Natta tonar av englanes sang:
Kristus vår Frelsar er fødd!
Kristus vår Frelsar er fødd!

Stille natt - heilage natt!
Gud gjev jorda voni att.
Himlen smiler frå barnet sin munn,
kjem oss næri i ei frelsande stund;
vier Guds framtid til vår,
vier Guds framtid til vår

Silent night, holy night
All is calm, all is bright
Round yon Virgin Mother and Child
Holy Infant so tender and mild
Sleep in heavenly peace
Sleep in heavenly peace

Silent night, holy night!
Shepherds quake at the sight
Glories stream from heaven afar
Heavenly hosts sing Alleluia!
Christ, the Saviour is born
Christ, the Saviour is born

Silent night, holy night
Son of God, love's pure light
Radiant beams from Thy holy face
With the dawn of redeeming grace
Jesus, Lord, at Thy birth
Jesus, Lord, at Thy birth

FOLKEFRELSAR

MUSIC: FOLK TUNE FROM EINSIEDLN | ARR: TONE KROHN | TEXT: ST. AMBROSE, 397 |
ENGLISH TEXT: WILLIAM M REYNOLDS, 1851 | NORWEGIAN TRANSLATION: BERNT STØYLEN, 1906 |
DOUBLE BASS: SIGURD HOLE | SOLOIST: KRISTINE SOLBERG OPFOTTE

Denne eldste salmen som fortsatt synges i kirken, er full av undring og inderlighet. Undring over kristendommens mysterium. Om Folkefrelseren som møtte oss i vår dypeste fattigdom, med budskap om frelse og fred. Sangen beskriver en Gud som har omsorg for alle mennesker, både fattige og rike, og det hele toner ut i en inderlig takknemlighet. *Naud og natt til ende er!*

The oldest hymn still in use in the services of the Norwegian church is full of wonder, sincere adoration and reflection over the mystery of faith. A hymn for the Savior, coming to us in our destitution with the message of peace and redemption. A hymn describing a God who cares for us all, ending in heartfelt gratitude.

Folkefrelsar, til oss kom,
fodd av may i armodsdøm.
Heile verdi undrast på
kvi du soleis koma mā.

Herrens under her me ser,
ved Guds Ande dette skjer.
Livsens ord frå himmerik
vert i kjøt og blod oss lik.

Utan synd han boren er
som all synd for verdi ber.
Han er både Gud og mann,
alle folk han frølsa kann.

Frå Gud Fader kom han her,
heim til Gud hans vegar ber,
Ned han for til helheims land,
upp for til Guds høgre hand.

Du som er Gud Fader lik,
ver i vanmakt sigerrrik!
Med din guddomsvelde kom,
styrk oss i vår armodsdøm.

Klårt di krubbe skina kann,
ljoset nytt i natti rann,
naud og natt til ende er,
trui alltid ljoset ser.

Lov og takk, du Herre kjær
som til verdi komen er!
Fader god og Ande blid,
lov og takk til evig tid!

Savior of the nations, come;
Virgin's Son, here make Thy home!
Marvel now, O heaven and earth,
That the Lord chose such a birth.

Not by human flesh and blood;
By the Spirit of our God
Was the Word of God made flesh,
Woman's offspring, pure and fresh.

Wondrous birth! O wondrous Child
Of the virgin undefiled!
Though by all the world disowned,
Still to be in heaven enthroned.

From the Father forth He came
And returneth to the same,
Captive leading death and hell
High the song of triumph swell.

Thou, the Father's only Son,
Hast over sin the victory won.
Boundless shall Thy kingdom be;
When shall we its glories see?

Brightly doth Thy manger shine,
Glorious is its light divine.
Let not sin o'ercloud this light;
Ever be our faith thus bright.

Praise to God the Father sing,
Praise to God the Son, our King,
Praise to God the Spirit be
Ever and eternally.

ET LITE BARN SÅ LYSTELIG

MUSIC: FOLK TUNE FROM STANGVIKA | ARR: TONE KROHN |
TEXT: FROM HANS THOMISØNS DANSKE SALMEBOG, 1569

Denne enkle, vevre folketonen fra Stangvika fokuserer på det lille barnet som livets salighet og sentrum.

This simple, graceful tune from Stangvika in northern Møre shows us the bliss and essence of life in the infant Christ.

Et lidet barn saa lystelig
er født for oss på jorden
av jomfru ren hel underlig,
han vilde vor Frelser vorde.
Om ei Guds Son havd Mandom havt,
da var vi alle blevet fortabt,
vor salighet Han er aleme.
Vi takke deg, såde Jesu Christ,
at Menneske du vorden est,
vogt oss fra Helvedes Pine.

A little child, delightfully,
Is born to all Earth's people
By purest maiden, wondrously;
He came to be our Savior.
Had not the son of God been born,
We all would be condemned;
He is our sole Redeemer.
We thank you, sweetest Jesus Christ,
For being born in human form;
Protect us from Hell's torments.

NÅ VANDRER FRA HVER EN VERDENS KROK

MUSIC: ALF FASMER DAHL | ARR: TONE KROHN | TEXT: JONAS A. DAHL, CA. 1900

For alle har samme hjertetrag til julens fred. Alle trenger fred, og julens budskap handler om nettopp dette. Fred for den enkelte og fred på jord.

All people need peace. And peace, for each individual as well as peace on Earth, is the central message of Christmas.

Nå vandrer fra hver en verdens krok
i ånden frem, i ånden frem
et uoverskuelig pilgrimstog
mot Betlehem, mot Betlehem

Se barna går foran glad i flokk
så kvinner og menn, så kvinner og menn
Selv skjelvende gamle tar sin stokk
til krybben hen, til krybben hen

For alle har samme hjertetrag
til julens fred, til julens fred
Guds kirke i Norge ved våg og vang
følg med, følg med, følg med

Og finner du ham i krybbens hø
som hyrder så, som hyrder så
da eier du nok til freidig å dø
og leve på, og leve på.

From every corner of the world,
In numbers vast,
A host of pilgrims seek the town
Of Bethlehem.

See, happy children lead the way,
Then women and men;
The old come too, with cane in hand,
The manger to see.

All people of all nations long
For Christmas' peace.
O congregations in this land,
Go, follow them!

And if you see the sleeping child
Whom shepherds saw,
The strength you'll find to die in peace
And to live on.

DET HEV EI ROSE SPRUNGE

MUSIC: MICHAEL PRAETORIUS, 1599 | ARR: TONE KROHN | TEXT: GERMAN TRAD. |
ENGLISH TEXT: THEODORE BAKER, 1894 | NORWEGIAN TRANSLATION: PETER HOGNESTAD |
DOUBLE BASS: SIGURD HOLE | SOLOIST: ANJA IRENE ULSETH

Dette er opprinnelig en folkelig tysk julesang, *Es ist ein Ros entsprungen* fra 1587. Melodien er en tysk vise fra 1400-tallet, arrangert av Michael Praetorius rundt 1600. Første og andre vers er originale, mens siste vers er satt til i senere tid. Dette var opprinnelig en Maria-hymne, men i protestantisk tradisjon tolkes den som en Jesus-hymne. En kjent julehistorie forteller om en munk i Sør-Tyskland som fant en blomstrende rose i skogen på selveste julafoten. Fascinert over dette underet tok han med seg roseen til kirken og plasserte den på alteret foran jomfru Maria. Denne vinterspirende roseen var trolig en julerose. Den vokser vilt, og er ikke en rose i botanisk forstand, men en blomst av soleiefamilien. Julerosen dyrkes også i Norge fra desember til mars. Blomsten vokser fra roten, og det spesielle er at den blomstrer ved midnatt – et godt bilde på julemysteriet.

A German folk song, *Es ist ein Ros entsprungen*, with a traditional 15th century melody, written down by Michael Praetorius around 1600. The two first verses are original, but the final verse was added later. In Catholic tradition, this was a hymn for the Virgin, but Protestants have interpreted it as a hymn for Christ. Legend has it that a monk in Southern Germany found a rose flowering in the forest on Christmas Eve. Fascinated, he brought the miraculous plant into the church and placed it on the altar in front of the Virgin. The plant in question was most likely a black hellebore, also called *Christmas rose*, although botanically speaking it is of the buttercup family. The Christmas rose flowers at midnight – a very fitting image for the mystery of the Nativity!

Det hev ei rose sprunge
ut av ei rot så grann.
Som fedrane hev sunge:
Av Isais rot ho rann,
og var ein blome bild
midt i den kalde vinter
ved mørke midnattstid.

Om denne rosa eine
er sagt Jesajas ord.
Maria moy, den reine,
bar rosa til vår jord.
Og Herrenes miskunnsmaekt
det store under gjorde
som var i spådom sagt.

Guds rose ljuvleg angar
og skin i jordlivs natt.
Når hennar ljos oss fangar,
ho vert vår beste skatt.
Me syng i englelag:
No er det fødd ein Frelsar,
og natt vart til dag.

Lo, how a rose e'er blooming,
From tender stem hath sprung.
Of Jesse's lineage coming,
As men of old have sung;
It came, a flow'ret bright,
Amid the cold of winter,
When half spent was the night.

Isaiah 'twas foretold it,
The Rose I have in mind.
With Mary we behold it;
The virgin mother kind;
To show God's love aright,
She bore to us a Savior,
When half spent was the night.

O Flower, whose fragrance tender
With sweetness fills the air,
Dispel with glorious splendour
The darkness everywhere;
True man, yet very God,
From Sin and death now save us,
And share our every load.

DET LYSER I STILLE GRENDER

MUSIC: LARS SØRAAS D.Y., CA. 1940 | ARR: TONE KROHN | TEXT: JAKOB SANDE, CA. 1930 |
DOUBLE BASS: SIGURD HOLE

En sang om julefred, om stille glede, lys og varme i vintermørke grender. Jakob Sande skrev teksten sommeren 1931, og diktet stod først gang på trykk i juleheftet *Jul i Sunnfjord* 1931 med tittelen *Julekveld*. Lars Søraas d.y. skrev i 1944 den melodien som er mest brukt i dag. I 1948 ville Søraas bruke sangen i *Songboka for skule og heim*. Den siste strofen, *Den songen som etter tonar*, ble da strøket, fordi Sande ikke syntes den var litterært god nok. Siden 1985 har siste strofe vært med i salmeboken. Sangen ble fremført for første gang på julegudstjeneste i Johanneskirken i Bergen jul 1944, og har blitt spilt inn mer enn 65 ganger før Kvindelige Studenters Sangforening spilte inn Tone Krohns arrangement av sangen.

A song of quiet joy, light and warmth in the darkness of winter. Jakob Sande wrote the original poem in 1931. Lars Søraas jr. composed the melody which has become most popular. In 1948 Søraas wanted to print the song in his new songbook. Sande then took the opportunity to remove the last verse, feeling that it was below his literary standards, but it has been included again in Norwegian hymns since 1985. Since its first performance in St. John's Church in Bergen, 1944, it has been recorded at least 65 times before this recording was made.

Det lyser i stille grender
av tindrande ljós i kveld,
og tusende barnehender
mot himmelen ljosa held.

Og glade med song dei helsar
sin broder i himmelhall,
som kom og vart heimseins Frelsar
som barn i ein vesal stall.

Der låg han med høy til pute
og gret på si ringe seng,
med englane song der ute
på Betlehems aude eng.

Der song dei for fyreste gongen
ved natt over Davids by
den evige himmelsongen,
som altid er ung og ny,

den songen som etter tonar
med jubel kvar julenatt
om barnet, Guds Son, vår sonar,
som døden for evig bått.

A thousand candles flicker
In quiet towns tonight;
A thousand children hold them
Towards the midnight sky.

Their happy song is greeting
Their brother on heavenly high
Who came to be our Savior
In the form of a newborn child.

He lay there with hay for a pillow,
Crying in his humble bed
While angels sang outside
Over the meadows of Bethlehem.

They sang for the first time ever,
At night over David's town,
The eternal song of the heavens,
Forever so pure and new.

The song which forever echoes
With joy every Christmas Eve,
About God's son, our Redeemer,
Who eternally vanquished Death.

JOLEKLOKKER OVER JORDA

MUSIC: RIKARD NORDRAAK, CA. 1860 | ARR: TONE KROHN |

TEXT: ANDERS HOVDEN, 1923

CD-tittelen *Arme jord ha jolefred* er hentet fra denne sangen. Sangen er en bønn og et budskap om fred på en fattig jord, og den minner samtidig om vårt ansvar for å være gode medmennesker og stå sammen. Vi er alle søsken. Melodien er skrevet av Rikard Nordraak, som også komponerte nasjonalansangen *Ja, vi elsker*. Den opprinnelige teksten har også med et vers som refererer direkte til første verdenskrig: *Sår ligg verdi etter krigen / hatet brenn som eld og eim: / Fader, reis no himmelstigen / upp til deg frå kvar ein heim!*. Dette verset er ikke tatt med i Norsk Salmebok, versjonen som ligger til grunn for Tone Krohns arrangement.

This song is a prayer and a message of peace for a destitute world, reminding us of our responsibility to our fellow man and telling us to unite as siblings. The music was written by Rikard Nordraak, composer of the Norwegian national anthem. The original lyrics include a verse with references to World War I. This verse was omitted in the official hymnal of the Norwegian church, which was the basis for Tone Krohn's arrangement.

Joleklokker over jorda,
ring no høgt frå tårn og tind,
ring no ul dei sæl orda:
Fred frå Gud i alle sinn!
Klokker vidt om verda kime
mildt til alle hjarto ned.
I vår Frelsars fædselstidme,
arme jord, ha jolefred!

Fader, send din fred til alle
dei som sit i sorg og sut,
ljose himmelklokker kalle
dei frå lidingsnatta ut!
Vis: På jorda alle stader
bur ei ætt av same blod,
kjøpt til born av same Fader,
sysken, eitt i hug og mod.

Send oss, Gud, din kjærleiks Ande,
gjer det mellom kristne greitt,
knyt i nåde syskenbandet,
sambind oss rett til eitt!
Våre stridar må du jamna,
småleg kiv og ovounds ferd,
alle kristne sysken samna
til ein samlynd Herrens hær!

Christmas bells in every nation,
Ring out loud from every tower,
Ring out loud the blessed message:
Peace from God in every heart!
May all church bells chime so mildly
Into every human soul.
In the birth hour of our Savior,
Poor Earth, may you be at peace!

Father, bring your peace to all those
Who in destitution toil;
May the bells of Heaven call them,
Suffering and pain to end!
Show us: In all Earth's great lands are
Peoples of the same, red blood,
Born, redeemed by the same Father,
Siblings all in mind and heart.

Send us, God, your loving spirit,
Make between all Christians peace,
Through your grace tie us together,
Bond us as one family!
Our quarrels you must silence,
Petty strife and jealousy;
All our Christian siblings gather,
So that we united be!

MITT HJERTE ALLTID VANKER

MUSIC: FOLK TUNE | ARR: TONE KROHN | TEXT: H.A. BRORSON, 1732 |

DOUBLE BASS: SIGURD HØLE

En salme som får fram det sårbarne i oss mennesker, enten den benyttes i forbindelse med dåp, konfirmasjon, bryllup, begravelse eller jul. Sangen handler om det stille rommet som alle har inni seg, der vi gjemmer det som betyr mest for oss. I dette arrangementet av *Mitt hjerte alltid vanker* hører vi to forskjellige melodier. Den mest kjente er en norsk variant av en tone fra Västergötland, og den andre er en folketone fra Todalen på Nordmøre.

This hymn emphasizes the vulnerability of man, and it is used for christenings as well as confirmation ceremonies, weddings, funeral services and at Christmas. Its subject is the quiet space within, where we hide what is most dear to us. This arrangement uses two different melodies: A Norwegian variant on a tune from Västergötland in Sweden, and a tune from Todalen in northern Møre.

Mitt hjerte alltid vanker
i Jesu føderom,
der samles mine tanker
som i sin hovedsum.
Der er min lengsel hjemme,
der har min tro sin skatt;
jeg kan deg aldri glemme
velsignet julenatt!

Den mørke stall skal være
mitt hjertes frydeslott.
Der kan jeg daglig lære
å gjelme verdens spott.
Der kan med takk jeg finne
hvorin min ro består.
Når Jesu krybbes minne
meg rett til hjerte går.

En spur har dog sitt rede
og sikre hvilebo.
En svale må ei bede
om nattely og ro.
En løve vet sin hule
hvor den kan hvile få.
Skal da min Gud seg skjule
i andres stall og strå?

Akk, kom jeg opp vil lukke
mitt hjerte og mitt sinn
og full av lengsel sukke:
Kom, Jesus, dog herinn!
Det er ei fremmed bolig,
du har den selv jo kjøpt,
så skal du blive trolig
her i mitt hjerte svøpt.

Jeg gjerne palmegrene
vil om din krybbe stro,
for deg, for deg alene
jeg leve vil og da.
Kom, la min sjel dog finne
sin rette gledestund,
at du er født herinne
i hjertets dype grunn.

My heart will always wander
To where our Lord was born,
My thoughts will always go there
And take on their true form.
My longing does belong there,
With the treasure of my faith;
I never shall forget you,
O blessed Christmas night!

I make that unlit stable
The palace of my heart.
I dwell there daily, learning
To leave all scorn behind.
I gratefully can find what
My peace is built upon:
The image of the manger
Will always move my heart.

A sparrow has its nest
Where it always will feel safe.
A swallow never needs to ask
For shelter in the night.
A lion knows its cave
Which provides security.
Why must my God then hide
In a stranger's stable so poor?

Oh come, I open for you
My heart, my soul, my mind
And longingly I sigh: Come,
O Jesus, do come in!
This is no stranger's dwelling,
You bought it with your blood;
I faithfully will swathe you
Right here, within my heart.

I'll willingly spread branches
Of palms around your bed.
For you and you alone
I will gladly live and die.
Come, let my soul find joy
In this moment of delight:
To see you born right here,
Deep inside my loving heart.

KLING NO, KLOKKA!

MUSIC: FOLK TUNE FROM SURNADAL | ARR: TONE KROHN | TEXT: ELIAS BLIX, 1891 |

SOLOIST: ANNA-JULIA GRANBERG

De fleste kjenner nok teksten best sammen med en folketon fra Oppdal. Melodien i Krohns arrangement er hentet fra Surnadal. Denne versjonen tar ikke med alle versene i Blix' tekst.

To most Norwegians, this song is known with another melody, a folk tune from Oppdal. This one comes from Surnadal. Some verses of the original text have been omitted in this version.

Kling no, klokka!
Ring og lokka,
ring og lokka frå tusen tårn!
Tona om frelsa!
Kalla og helsa,
kalla og helsa med fred Guds born!
Tona om frelsa!
Kalla og helsa,
kalla og helsa med fred Guds born!

Songar sæle,
englemæle,
englemæle med livsæl ljod!
Far gjennom gender,
strøym over strender,
strøym over strender som tonefloid!
Far gjennom gender,
strøym over strender,
strøym over strender som tonefloid!

Sæle stunder,
store under,
store under og løyndoms skatt!
Møyi vart moder,
Gud vart vår broder,
Gud vart vår broder i jolenatt.
Sæle stunder,
store under,
store under og løyndoms skatt.

Ring out, church bells!
Ring and call us,
Ring and call from a thousand towers!
Ring out salvation!
Beckon and greet us,
Greet us in peace as children of God!
Ring out salvation!
Beckon and greet us,
Greet us in peace as children of God!

Blessed songs
From angels' voices,
Voices resounding with vibrant bliss!
Sound through all villages,
Flow over shores,
Over each shore as a flood of sound!
Sound through all villages,
Flow over shores,
Over each shore as a flood of sound!

Blessed moment,
Greatest wonder,
Greatest wonder and mystery!
Virgin turned mother,
God become brother,
God is our brother on Christmas Eve.
Blessed moment,
Greatest wonder,
Greatest wonder and mystery!

DEILIG ER JORDEN

MUSIC: SILESIAN FOLK TUNE FROM BRESLAU | ARR: PER STEENBERG |
TEXT: B.S. INGEMANN, 1850

Mange har et nært og sterkt forhold til denne vakre og gripende sangen. Den fremføres i mange sammenhenger, kanskje fordi den sier noe grunnleggende om livet. Om livets privilegium, om tiden som går og som bør både nytes og nyttes godt. Ved tanken på det uunngåelige, at vi alle skal dø engang, gir det en lindring å se for seg en overgang hvor man ledsages av sang. For mange er det favoritter over alle favoritter hva gjelder julesanger. På denne platen fremført i Steenbergs enkle men vakre arrangement.

This beautiful song is a personal favourite to many Norwegians on various occasions, perhaps because it says something very fundamental about life itself. The privilege of life, the passing of time, and that one should enjoy it and use it well. And thinking of the inevitability of death, it may be comforting to envision a passing accompanied by song.

Deilig er jorden,
prektig er Guds himmel,
skjønn er sjelenes piligrimsang!
Gjennom de fagre
riker på jorden
går vi til paradis med sang.

Tider skal komme,
tider skal henvulle,
slekt skal følge slekters gang;
aldrig forstummer
tonen fra himlen
i sjelens glade piligrimssang.

Englene sang den
først for markens hyrder;
skjønt fra sjel til sjel det lød:
Fred over jorden,
menneske, fryd deg!
Oss er en evig Freiser født!

Wonderful is the Earth,
Glorious God's heavens,
Noble the pilgrimage of the soul!
Throughout the nations fair
Of this world, we go
Singing towards Paradise.

There will be new times.
They will also pass in time.
New generations, and more to come;
Never the tune from
Heaven falls silent;
The pilgrims' song of souls goes on.

Angels first sang it
To the shepherds down below,
Spirit to spirit with wondrous sound:
Peace be upon the Earth!
Mankind, rejoice!
A Savior to us all is born!

CONDUCTOR MARIT TØNDÆL BODSBERG

PARTICIPATING SINGERS

1. SOPRANO
ANNE KATRINE BIRKELAND
KAREN BY
ANNA JULIA GRANBERG
GINA LØMO
ASTRID MJØS
INGVILD SIMERS MOE
LIV INGRID NORDLUND
KRISTINE SOLBERG OPOFTE
JOHANNE EGGE RINHOLM
BENEDICTE B. SELMER
HANNAH TOFTEBERG
ANJA ULSETH

2. SOPRANO
KATHRINE RUUD ELSTER
EVELINE HANSEN
NINA GRØNNINGSÆTER JENSEN
TORILL KAASA
KRISTINE THORUD LUND
HEDDA MELLINGEN
VERONICA MIKKELBORG
GURO NEDREGÅRD
KATHERINE NORDTØMME
JULIE RUDI
SISSEL OPSAHL VIIG

1. ALTO
CHRISTINA JOANNA BROOKES
INGER GLØRSEN
MAREN KRISTINE HAUGOM
TORUNN KRISTOFFERSEN
MERETHE DOTTERUD LEIREN
ANNE MAY MELSON
IDA NEERGAARD
INGUNN FLÆGSTAD PETTERSEN
MARIT SKAATAN
SARA AIMÉE SMISETH
IDUNN VINDSPOLL
ANETTE WAALER

2. ALTO
LILL A. R. AULIE
TRUDE HAGEN
FREDRIKKE HORN HANSEN
KARIN ANNETTE HANSSON
BEATHE HOFSETH
HELGA SÅNDBU HOLEN
SOLVÅR NYHAVN
INGRID STØYLEN RUNDE
MARIA SANDE
LISA THAM
SILJE TOLLEFSSEN
TORILL VALDERHAUG
TORUNN AARSET

DOUBLE BASS SIGURD HOLE

RECORDED IN ULLERN CHURCH, OSLO
18-19 JANUARY, 18-19 APRIL & 12-14 JUNE 2009

PRODUCER: VEGARD LANDAAS

BALANCE ENGINEER: THOMAS WOLDEN

EDITING: VEGARD LANDAAS

MASTERING: THOMAS WOLDEN

BOOKLET NOTES: MARTE FILLAN

ENGLISH TRANSLATION (EXCEPT WHERE OTHERWISE NOTED): JIM SKURDAL

BOOKLET NOTES - SONGS: TORUNN KRISTOFFERSEN

ENGLISH TRANSLATION - SONGS, (EXCEPT WHERE OTHERWISE NOTED): BJØRN FREDRIK MEYER

PHOTO & COVER DESIGN: ANNA-JULIA GRANBERG/BLUNDERBUSS

PHOTO TONE KROHN: KNUT NORDHAGEN

PHOTO SIGURD HOLE: JONAS H. SJØVAAG

LWC1009 © 2009 LAWO © 2009 LAWO CLASSICS
www.lawo.no

arme jord ha jolefred

01. I DENNE SØTE JULETID 02:41

M: FOLK TUNE
ARR: TONE KROHN
T: H.A. BRORSON
BASS: SIGURD HOLE

02. STILLE NATT 04:17

M: FRANZ GRUBER
ARR: TONE KROHN
T: JOSEF MOHR

03. ET LITE BARN SÅ LYSTELIG 02:50

M: FOLK TUNE FROM STANGVIKA
ARR: TON E KROHN
T: FROM HANS THOMISSØNS DANSKE SALMEBOG

04. FOLKEFRELSTAR 04:16

M: MELODY FROM EINSIEDLN
ARR: TONE KROHN
T: BISKOP AMBROSUS
BASS: SIGURD HOLE
SOLOIST: KRISTINE SOLBERG OPOFTE

05. NÅ VANDRER FRA HVER EN VERDEN KROK 02:45

M: ALF FASMER DAHL
ARR: TONE KROHN
T: JONAS DAHL

06. DET HEV EI ROSE SPRUNGE 07:37

M: MICHAEL PRAETORIUS
ARR: TONE KROHN
T: GERMAN TRAD.
BASS: SIGURD HOLE
SOLOIST: ANJA IRENE ULSETH

07. DET LYSER I STILLE GRENDER 04:39

M: LARS SØRAAS D.Y.
ARR: TONE KROHN
T: JAKOB SANDE
BASS: SIGURD HOLE

08. EG VEIT I HIMMELRIK EI BORG 01:53

M: FOLK TUNE
BASS SOLO IMPROVISATION
BASS: SIGURD HOLE

09. JOLEKLOKKER OVER JORDA 04:04

M: RIKARD NORDRAAK
ARR: TONE KROHN
T: ANDERS HOVDEN

10. MITT HJERTE ALLTID VANKER 07:53

M: FOLK TUNE
ARR: TONE KROHN
T: H.A. BRORSON
BASS: SIGURD HOLE

11. KLING NO, KLOKKA! 03:03

M: FOLK TUNE FROM SURNALDAL
ARR: TONE KROHN
T: ELIAS BLIX
SOLOIST: ANNA-JULIA GRANBERG

12. DEILIG ER JORDEN 03:45

M: SILESIAN FOLK TUNE
ARR: PER STEENBERG
T: B.S. INGEMANN

